

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОСИГУРИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Публични финанси“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 9;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	60	
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2. ....
(ас. Калин Илиев)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина "Осигурителни системи и фондове" има за цел да формира базисни теоретически знания и практически умения във връзка с прилаганите форми на социалноосигурителната защита. Дисциплината е в тясна връзка с другите изучавани дисциплини в специалността – „Публични финанси“, „Публични разходни политики и програми“, "Европейски публични финанси" и „Фондове за пенсионно осигуряване“, имайки предвид публичното преразпределение на ресурсите.

В процеса на обучението студентите усвояват знания за:

- значението и въздействието на социалното осигуряване върху икономическия и социалния живот в страната;

- действащите към момента финансова организация и фондова практика на социалното осигуряване в България;

- мерките за координиране на социалноосигурителните системи в ЕС.

В резултат на обучението се формират умения за:

- разбиране и обясняване на протичащите в страната осигурителни процеси;

- самостоятелно изграждане на отношение и оценка към тях;

- извършване на критичен анализ и синтезиране на идеи;

- прилагане на наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителните вноски и на получаваните обезщетения;

- дискутиране и прилагане на Европейското законодателство в изучаваната област.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ КАТО ОБЕКТИВНА НЕОБХОДИМОСТ ЗА ИЗДРЪЖКА НА НЕРАБОТОСПОСОБНИТЕ ЛИЦА		4	2	
1.1	Предмет, принципи и модели на социално осигуряване			
1.2	Системен характер на социалното осигуряване			
1.3	Осигурители и осигурени лица			
1.4.	Осигурителни рискове			
ТЕМА 2. ФОНДОВА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		5	2	
2.1	Финансирането, като елемент на преразпределителните отношения в социалното осигуряване. Системи за финансиране			
2.2	Осигурителните фондове, като икономическа категория			
2.3	Бюджет на осигурителните фондове			
ТЕМА 3. СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ		5	3	
3.1	Трипартитност на пенсионната система – демографска обусловеност и общи положения			
3.2	Задължително пенсионно осигуряване			
3.3.	Доброволно пенсионно осигуряване			
ТЕМА 4. ОСИГУРИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ВРЕМЕННА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ		4	3	
4.1	Характерни особености на временната нетрудоспособност			
4.2	Осигуряване за общо заболяване и майчинство			

4.3	Осигуряване за трудова злополука и професионално заболяване			
4.4.	Условия за получаване на парични обезщетения. Параметри от които се изчисляват паричните обезщетения			
ТЕМА 5. СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ЗАЩИТА СРЕЩУ ИКОНОМИЧЕСКИ РИСКОВЕ		4	3	
5.1	Организация на задължителното осигуряване срещу риска безработица			
5.2	Фондовете в системата за доброволно осигуряване срещу безработица			
5.3	Парични обезщетения при безработица. Условия за придобиване.			
5.4	Осигуряване във фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Право на обезщетения.			
ТЕМА 6. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ		4	3	
6.1	Основни характеристики на здравноосигурителната система			
6.2	Модели за финансиране на здравноосигурителната система			
6.3	Действие на здравноосигурителния фонд в България			
ТЕМА 7. ОСИГУРЯВАНЕ ПО ТРУДОВИ ДОГОВОРИ		6	5	
7.1	Определяне на осигурителен доход			
7.2	Осигуряване за различните рискове в зависимост от отработеното време и категориите труд			
7.3.	Обезщетения за временна неработоспособност, изплащани по трудови договори			
7.4.	Изчисляване на осигуровки и обезщетения при два трудови договора			
ТЕМА 8. ОСИГУРЯВАНЕ ПО ГРАЖДАНСКИ ДОГОВОРИ. ОСИГУРЯВАНЕ НА СОБСТВЕНИЦИ		5	5	
8.1.	Особености на осигуряването при граждански договори. Приспадане на нормативно признати разходи			
8.2.	Изчисляване на осигуровки върху възнаграждение по граждански договор			
8.3.	Самоосигуряване за пенсия и здравна самоосигуровка на съдружници, еднолични търговци и лица, упражняващи свободни професии. Довнасяне на осигуровки на база годишен доход			
8.4.	Самоосигуряване за временна неработоспособност и майчинство. Изчисляване на обезщетенията			
ТЕМА 9. ФИНАНСОВО ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		5	2	
9.1	Социално бюджетиране. Значение на актюерския доклад			
9.2	Контрол за спазване на законодателството в задължителното осигуряване			
9.3	Вътрешен финансов контрол			
9.4	Държавно регулиране и надзор в допълнителното осигуряване			
ТЕМА 10. КООРДИНИРАНЕ НА СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ В ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ		3	2	
10.1	Социалното осигуряване в обединена Европа			
10.2	Регламентиране на координацията			
10.3	Социалноосигурителни обезщетения			
10.4.	Удостоверяване на осигурителен стаж на основание международни договори			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Литературен обзор	1	15
1.2.	Изчисляване на казуси	1	15
1.3.	Тест /с отворени и затворени въпроси/	1	15
Общо за семестриален контрол:		3	45
2.	Сесиен (краен) контрол	1	45
2.1.	Изпит (тест)		
Общо за сесиен контрол:		1	45
Общо за всички форми на контрол:		4	90

IV. ЛИТЕРАТУРА**ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:**

1. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2012
2. Благойчева, Хр., Илиев, К. Осигурителни системи и фондове. Учебно помагало, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2014.
3. Георгиев, З., Йорданов, Пл. Пенсионно и здравно осигуряване, изд. "Фабер", 2011.
4. Павлов, Н. Осигурителни схеми, изд. "Фабер", 2011.
5. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс.
6. Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване.
7. Закон за здравното осигуряване.
8. Кодекс за социално осигуряване.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Нончева, Т. Икономика на социалното осигуряване. София, 2000.
2. Христосков, Й. Социално осигуряване, София, 2009.
3. Закон за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система
4. Закон за комисията за финансов надзор.